

SPk545 Narušená komunikační schopnost u dětí předškolního věku

Kombinované studium

Soboty 7.11. a 12.12.

8:00-13:50

CÍLE PŘEDMĚTU

- Seznámení s problematikou vývoje řeči a jazykových schopností dětí předškolního věku (se zaměřením i na komunikaci dětí s mentálním postižením).
- Možnosti a průběh logopedické intervence u dětí předškolního věku.
- Seznámení s jednotlivými druhy narušené komunikační schopnosti u dětí předškolního věku.
- Aplikace na praktické případy konkrétních dětí s narušenou komunikační schopností.
- Zaměření na vlastní schopnost zhodnocení aktuální úrovně komunikačních schopností a představu o možnostech návazné odborné logopedické podpory.

ONLINE VÝUKA

- **Soboty 7.11. a 12.12.**
- **8:00 – 13:50**
- Prostřednictvím MS Teams: **odkaz pro přihlášení do třídy** :
<https://teams.microsoft.com/l/team/19%3aef06134b086249f4b142423125799e86%40tread.tacv2/conversations?groupId=209967c4-9e54-482a-bfd5-ead59d652918&tenantId=11904f23-f0db-4cdc-96f7-390bd55fcee8>
- **Veškeré materiály (včetně prezentací) budou vloženy po skončení každé online výuky do studijních materiálů předmětu (prosím, sledujte je průběžně během celého semestru!)**

Obě ONLINE přednášky budou rozděleny na dvě části:

1. část (8:00 – cca 11:00)

- Teoretické ukotvení témat předmětu (dle osnovy).
- Výuka za využití online přednášky a PPT prezentací.

2. část (11:30 – 13:50)

- **Skupinová a individuální online diskuze.**
- Práce s případovými studii konkrétních dětí. Do studijních materiálů budou předem vloženy případové studie konkrétních dětí předškolního věku a Vaším úkolem v rámci druhé části přednášky bude, pokusit se samostatně zpracovávat Plán podpory rozvoje komunikačních dovedností u konkrétního vybraného dítěte.
- V této části výuky budu online k dispozici pro zodpovídání dotazů, rozšíření nebo prodiskutování složitějších témat spojených s praktickou aplikací znalostí získaných z online výuky. Budeme se věnovat především možnostem využití konkrétních metod a přístupů pro podporu vývoje a rozvíjení komunikačních schopností dětí předškolního věku.
- Plány podpory vypracované v rámci výuky a následné samostatné domácí práce, budou součástí finálního hodnocení při ukončení předmětu.

POŽADAVKY K ABSOLVOVÁNÍ PŘEDMĚTU

- **Aktivní účast na online výuce**
- Odevzdání **Plánu podpory rozvoje komunikačních dovedností u konkrétního dítěte předškolního věku** (dle případové studie přidělené v rámci online výuky). Plán podpory prosím vložit do konce kalendářního roku 2020 do příslušné odevzdávárny (neposílat na mail)!

Obsah: Popis projevů v komunikaci. Orientační diagnostika NKS. Specifika vhodné podpory a přístupu u konkrétního dítěte. Průběh a možnosti individuální a skupinové logopedické intervence. Možnosti odborné podpory v rámci předškolního vzdělávání. Možnosti podpory rozvoje komunikačních schopností v rámci rodiny. Možnosti aplikace konkrétních metod, postupů, přístupů a příklady vhodných pomůcek využitelných pro rozvoj komunikačních schopností konkrétního dítěte.

- **Úspěšné absolvování závěrečného testu s minimálně 75% úspěšností**

TÉMATATA PŘEDNÁŠEK

- **Základní atributy jazyka a řeči. Verbální komunikace, nonverbální komunikace, současné aspekty ontogeneze řeči a jazykových schopností.**
- **Charakteristika jazykových rovin** (lexikálně-sémantická, morfologicko-syntaktická, foneticko-fonologická, pragmatická).
- **Narušený vývoj řeči** - klasifikace, charakteristika, dítě se specificky narušeným vývojem řeči. **Charakteristika specificky narušeného vývoje řeči**, logopedická intervence.
- **Opožděný vývoj řeči** - charakteristika OVR, diagnostické možnosti, logopedická intervence.
- **Dyslalie** - současné pohledy na problematiku dyslalie, klasifikace dyslalie z fonetického a fonologického hlediska, logopedická intervence u dětí předškolního věku.
- **Narušení fluence řeči u dětí předškolního věku.**
- **Poruchy zvuku řeči u dětí předškolního věku** - huhňavost, palatolalie.
- **Orofaciální rozštěpy** - etiologie, klasifikace. Interdisciplinární péče u dětí s orofaciálními rozštěpy.
- **Mutismus u dětí předškolního věku. (S)elektivní mutismus** – vymezení, charakteristika.
- **Spolupráce logopeda a dalších odborníků při intervenci u dětí předškolního věku.**
- **AAK u dětí předškolního věku.**

DOPORUČENÁ LITERATURA

- LECHTA, Viktor. *Diagnostika narušené komunikační schopnosti.*
- BYTEŠNÍKOVÁ, Ilona. *Komunikace dětí předškolního věku.*
- LECHTA, Viktor a Barbara KRÁLIKOVÁ. *Když naše dítě nemluví plynule: kóktavost a jiné neplynulosti řeči.*
- LECHTA, Viktor. *Terapie narušené komunikační schopnosti.*
- HARTMANN, Boris a Michael LANGE. *Mutismus v dětství, mládí a dospělosti : rádce pro rodinné příslušníky, postižené, terapeuty a pedagogy.*
- SMOLÍK, Filip a Gabriela MÁLKOVÁ. *Vývoj jazykových schopností v předškolním věku : osvojování slovní zásoby a gramatiky, rozvoj fonologických schopností a fonologického povědomí, poruchy jazykového vývoje, diagnostika jazykových schopností.*
- KLENKOVÁ, Jiřina. *Logopedie.*
- BYTEŠNÍKOVÁ, Ilona. *Koncepce rané logopedické intervence v České republice : teorie, výzkum, terapie.*